

Pohorelský hlásnik 2020/05

informačné noviny Obce Pohorelá; ročník XVI.; MÁJ 2020; - ZADARMO -

Stále platí **ZÁKAZ VYCHÁDZAŤ A POHYBOVAŤ SA NA VEREJNOSTI BEZ PREKRYTIA HOR-
NÝCH DÝCHACÍCH CIEST – ÚSTA A NOS** (napríklad rúško, šál, šatka alebo iné prostriedky,
ktoré bránia šíreniu kvapôčiek), t.j. **povinnosť NOSIŤ RÚŠKO VŠADE MIMO SVOJHO BYDLISKA.**

Neprestávajte sa chrániť! Obchody a služby sa pomaly otvárajú, riziko druhej vlny epidémie je však aj naďalej vysoké.
Ak môžete, zostaňte doma. Von vychádzajte len ak je to nutné. Všetade mimo domu noste rúško. Chránite tak seba aj ostatných. Ak ste na verejnosti, držte si od ostatných odstup aspoň 2 metre.

Umývajte si ruky hneď po príchode domov. Obmedzte na minimum stretnutia s priateľmi, blízkymi a rodinou. Vírus môžete šíriť aj bez toho, aby ste mali príznaky.

Svedomitým dodržiavaním hygienických opatrení robíme správnu vec.

Ak proces postupného uvoľňovania podceníme a prestaneme byť obozretní, nevládneme udržať nákazu pod kontrolou. Hrozí, že obnovenými tvrdými opatreniami stratíme niekoľko letných týždňov, na ktoré sa tešíme.

#ZostaňteDoma

#NepokazmeSiTo

Všetky dôležité a overené informácie o korone víruse a chorobe COVID-19 nájdete na stránkach:

www.korona.gov.sk (CALL CENTRUM 0800 221 234 alebo *0123; ZO ZAHRANICIA: +421 222 113 333)

[Úrad verejného zdravotníctva SR](http://www.uvzs.sk/) - <http://www.uvzs.sk/>

[Ministerstvo zdravotníctva SR](https://www.health.gov.sk/) - <https://www.health.gov.sk/> Clanok/Hlavná správa-COVID-19

[Inštitút zdravotnej politiky](https://izp.sk/covid-19/) - <https://izp.sk/covid-19/>

Sledujte aktuálne informácie a pokyny v médiách
(najmä verejnoprávnej **rtv**.)

**Šírimo informácie, nie paniku,
ani nezmyselné konšpiračné teórie!**

POZOR na zmenu dopravného značenia

Prepojovacia cesta od ulice Kpt. Nálepku smerom k ulici Škol-
skej – „na Sihlu“ (tzv. „Lojdova
ulička“) je už „Jednosmernou
cestou“.

Naďalej tu však platí „Zákaz
vjazdu všetkých nákladných
vozidiel“ (ktoré majú viac ako
3,5 t) a od nich odvodených
(ťahač, žeriav, kombajn) ako
aj „Zákaz vjazdu traktorov“.

V opačnom smere z ulice Škol-
skej – „zo Sihly“ - na ulicu Kpt.
Nálepku platí „Zákaz vjazdu
všetkých vozidiel“.

Memoriál pohorelských rubárov

Obec Pohorelá, OZ OPORA Pohorelá a š.p. Lesy SR usporiadali v sobotu 7. marca spomienkový deň pri príležitosti smutného výročia - 64 rokov od lavínového nešťastia v Kulichovej doline na Dolnú Lehotou, pri ktorom zahynulo 8 lesných robotníkov z Pohorelej, 6 z Telgártu a ich kuchárky. Ich pamiatku si pietnym aktom pri spoločnom hrobe v pohorelskom cintoríne uctili pozostalí spolu so zástupcami Obce Pohorelá, š.p. Lesy SR, Urbáru Pohorelá a OZ OPORA.

Spomienkový deň pokračoval v miestnej telocvični, kde sa uskutočnil 26. ročník Memoriálu pohorelských rubárov – Majstrovstvá Pohorelej v nohejbale trojčlenných družstiev. Tento roku sa turnaja zúčastnilo 5 družstiev. Hralo sa systémom „každý s každým“ na tri víťazné sety. Bojovalo sa o každú loptu, o každý set, no najväčšia dlhodobá zohranosť a nohejbalová skúsenosť rozhodla, že víťazom turnaja sa stal tím zo susednej Heľpy.

Konečné poradie: 1. OBK Heľpa (Pavol Skladaný, Ján Felej, Michal Košíľ), 2. NESTLE Heľpa (Michal Jonas, Milan Bošela, Juarj Ďurajda, Martin Riapoš), 3. AMATÉRI Závadka n.Hr. (Peter Kukula, Dalibor Pobožný, Milan Jankov), 4. LESY I. Pohorelá (Lubomír Lihan, Jozef Šiman, Ján Vernársky), 5. LESY II. Pohorelá (Ján Tlučák, Marek Buvala, Lukáš Janoška). Ocenení boli aj: najlepší smečiar – Peter Kukula, najlepši nahrávač – Milan Bošela, najlepší hráč – Ján Vernársky.

Organizátori turnaja Obec Pohorelá a OZ OPORA aj touto cestou ďakujú sponzorom a partnerom podujatia: LESY SR š.p., UaPPS Pohorelá, Plzenský Prazdroj, Tauris group, Kréma pri mlne, Pohostinstvo Holdomáš, BAR-TRANS a Štátna ochrana prírody SR. V neposlednom rade ďakujeme za už tradičné chutné zákusky a škvarkovníky Milke Tlučáčkovej, za prípravu vynikajúceho gulášu profesionálnemu kuchárovi Maťkovi Hukovi a jeho pomocníkovi Peťovi Uriášovi, za perfektný servis Deniske Šágiovej a za kvalitnú fotodokumentáciu Paľkovi Brenčičovi.

ZMENY CESTOVNÝCH PORIADKOV

V súvislosti s uvoľňovaním
opatrení prepravca SAD
Zvolen na základe nariadenia objedná-
vateľa Banskobystrického samospráv-
neho kraja prešiel na všetkých autobu-
sových linkách v Banskobystrickom
kraji z núdzového režimu na režim
„ŠKOLSKÉ PRÁZDNINY“ s účinnosťou
od nedele 10. mája 2020.

Aktuálne cestovné poriadky ná-
jdete na internetovej stránke
[web.sadz.sk/old/pages/cest_pal/in-
dex.htm](http://web.sadz.sk/old/pages/cest_pal/in-
dex.htm) a na autobusových zastávkach.

Na základe rozhodnutia
Ministerstva dopravy a
výstavby Slov. republiky
od nedele 10. mája 2020 premá-
vajú všetky vnútroštátne vlaky vypra-
vované vo verejnom záujme, teda s vý-
nimkou vlakov kategórie Inter-
City, opäť podľa štandardného gra-
fikonu vlakovkej dopravy (GVD)
2019/2020.

Medzistátne vlakové spoje so
všetkými susednými krajinami zostá-
vajú pozastavené.

Aktuálne cestovné poriadky ná-
jdete na internetovej stránke
[https://www.zsr.sk/pre-cestujucich/
cestovny-poriadok-2018/2019/
cestovny-poriadok-2019-2020.html](https://www.zsr.sk/pre-cestujucich/
cestovny-poriadok-2018/2019/
cestovny-poriadok-2019-2020.html)
a na vlakových staniciach a zastávkach.

**V prípade, že potrebujete
nutne cestovať, chráňte
seba i zdravie ostatných.**

PODUJATIA V OBCI POHORELÁ

S účinnosťou od 24. marca až do odvolania
je zakázané organizovanie spoločenských,
kultúrnych, športových a podobných podujatí.

2% POSUN TERMÍNOV NA DAROVANIE DVOCH PERCENT

Lehota do konca apríla tento rok neplatí. Ak ste ešte nestihli poukázať 2% dane z príjmu, môžete tak ešte urobiť – najneskôr dva mesiace po ukončení pandémie.

Vyhlásenie o poukázaní podielu zaplatenej dane z príjmov spolu s Potvrdením o zaplatení dane od zamestnávateľa môže zamestnanec podať – zaslať daňovému úradu do konca druhého kalendárneho mesiaca po skončení obdobia pandémie. (Napríklad, ak vláda vyhlási skončenie pandémie v júli 2020, vyhlásenie spolu s potvrdením od zamestnávateľa môže zamestnanec podať do 30. septembra 2020)

Potvrdenie o zaplatení dane za rok 2019 je povinný zamestnávateľ vystaviť zamestnancom, ktorý o potvrdenie požiada zamestnávateľa, najneskôr do 15. dňa druhého kalendárneho mesiaca nasledujúceho po skončení obdobia pandémie. (Napríklad, ak vláda vyhlási skončenie pandémie v júli 2019, zamestnávateľ je povinný vystaviť potvrdenie o zaplatení dane za rok 2019 najneskôr do 15. septembra 2020 a zamestnávateľ môže vyhlásenie spolu s týmto potvrdením podať správcovi dane najneskôr do 30. septembra 2020)

O percentá z Vašich daní sa tento rok v našej obci uchádzajú:

Občianske združenie OPORA Pohorelá,
Kpt.Nálepku 291, 976 69 Pohorelá; IČO: 37891324

Občianske združenie PLŤ,
Pohorelská Maša 84, 976 69 Pohorelá; IČO: 37824856

Rodičovské združenie pri základnej škole v Pohorelej,
Kpt.Nálepku 852, 976 69 Pohorelá; IČO: 37950835

Telovýchovná jednota Mladosť Pohorelá,
Pohorelá 780, 976 69 Pohorelá; IČO: 17060711

Termíny zberu plastov

19.5.	16.6.
-------	-------

Zbierajú sa len **ŽLTÉ PLNÉ**
a zviazané vrecia. (Nezabudnite plastové
flaše stlačiť, aby sa zmenšil ich objem!)
Plasty sa zbierajú každý štvrtý utorok.

Termíny zberu netriedeného komunálneho odpadu

20. 5.	3. 6.	17.6.	1.7.
--------	-------	-------	------

Žiadame občanov, aby si nádoby vyložili pred brány už deň vopred! Zbiera sa od 7:00 hod.!

Komunálny odpad sa zbiera každý druhý stredu.

POJAZDNÝ VÝKUP PAPIERA A POUŽITÝCH KUCHYNSKÝCH RASTLINNÝCH OLEJOV A TUKOV SA USKUTOČNÍ 11. a 12. JÚNA 2020

Vykupujú sa noviny, časopisy, knihy bez textilných obalov.
Je potrebné, aby bol zber zviazaný!
Kartón a papier musí byť zviazaný osobitne!

OLEJ sa bude vykupovať IBA V 1,5- alebo 2-LITROVÝCH PET-flašiach.

Uznesenia Obecného zastupiteľstva Pohorelej zo zasadnutia konaného dňa 4. 5. 2020

Uznesenie č. 8/2020: Obecné zastupiteľstvo Pohorelej **A. SCHVAĽUJE:**

1. program zasadnutia obecného zastupiteľstva.

Uznesenie č. 9/2020: Obecné zastupiteľstvo Pohorelej **A. URČUJE:**

1. zapisovateľku: Annu Syčovú;
2. overovateľov zápisnice v zložení: Ing. Anna Pravotíaková, Peter Frajt.

B. SCHVAĽUJE:

1. návrhovú komisiu v zložení: Ing. Anna Pravotíaková, Ing. Marek Syč, PhD., Ing. Jozef Baran;

C. VOLÍ:

1. mandátovú komisiu v zložení: Ing. Róbert Tlučák, Ján Šulej, Bc. Ľubomíra Lysinová;

Uznesenie č. 10/2020: Obecné zastupiteľstvo Pohorelej **A. BERIE NA VEDOMIE:**

1. Žiadosť o dofinancovanie originálnych kompetencií ZŠ a MŠ Pohorelá za obdobie 1-3/2020;

Uznesenie č. 11/2020: Obecné zastupiteľstvo Pohorelej **A. SCHVAĽUJE:**

1. Návrh dohody o nájme V.Riapošová – futbalové ihrisko;

Uznesenie č. 12/2020: Obecné zastupiteľstvo Pohorelej **A. BERIE NA VEDOMIE:**

1. Ponuku vedenia komplexného platobného styku pre obec Pohorelá.

Uznesenie č. 13/2020: Obecné zastupiteľstvo Pohorelej **A. BERIE NA VEDOMIE:**

1. Informácie starostky obce.
2. Zvolanie rokovania OZ na deň 9.6.2020 s cieľom vyriešenia situácie financovania originálnych kompetencií ZŠ s MŠ Pohorelá.

PANDÉMIA COVID-19 A SENIORI

Súčasný krízový stav v súvislosti s vírusom COVID-19 núti najmä generáciu starších zostať čo najviac doma. COVID-19 je nové ochorenie a informácie o rizikových faktoroch tejto závažnej choroby sú obmedzené. Na základe dostupných informácií a klinických poznatkov u seniorov a ľudí akéhokoľvek veku, ktorí majú vážne zdravotné ťažkosti (ochorenie srdca, pľúc alebo cukrovka) existuje väčšie riziko vzniku závažnejších komplikácií spôsobených ochorením COVID-19. Taktiež sú viac ohrození tí, ktorí žijú v zariadeniach dlhodobej starostlivosti.

Poskytovanie podpory starším ľuďom, ich rodinám a opatrovateľom je nevyhnutnou súčasťou komplexnej reakcie na pandémiu. V období izolácie a karantény starší ľudia potrebujú bezpečný prístup k potravinám, liekom, financiám, zdravotnej a sociálnej starostlivosti. Dostatok informácií o tom, ako sa správať a čo robiť, ak sa u nich vyskytnú príznaky, čo, naopak, nerobiť a ako predchádzať ochoreniu, je pre duševné a fyzické zdravie starších ľudí počas pandémie rozhodujúci.

Starší ľudia sú často závislí od podpory zo strany komunity a opatrovateľov pri udržiavaní každodennej rutiny, aktívneho života a v prístupe k výživnej a vyváženej strave. Kľúčovým faktorom je tiež podpora duševného zdravia. Násť spôsob, ako zostať v kontakte so spoločnosťou, je pre túto vekovú skupinu ešte dôležitejšie, pretože mnohí nemajú prístup k digitálnym platformám.

Súčasná situácia a podmienky v súvislosti s prijatými opatreniami zameranými na zamedzenie šírenia ochorenia COVID-19 môžu mať za následok zvýšený stres.

Čo môžete urobiť pre podporu duševného a fyzického zdravia:

- Vyhýbajte sa negatívnym správam** - doprajte si prestávky pri sledovaní, čítaní alebo počúvaní správ. Opakované vnímanie negatívnych informácií môže byť znepokojujúce.
- Starajte sa o svoje telo.** Venujte pozornosť správemu dýchaniu, aby ste do tela dostali viac kyslíka. Cvičením dýchania sa lepšie zvláda fyzická a psychická záťaž. Meditujte, konzumujte zdravé a vyvážené jedlo, pravidelne cvičte, doprajte si dostatok spánku, vyhýbajte sa alkoholu a fajčeniu. Využívajte pobyt na slnku a čerstvom vzduchu na dvore, či balkóne.
- Urobte si čas na odpočinok.** Pokúste sa vykonávať činnosti, ktoré vás tešia. Pustite si obľúbenú hudbu, venujte sa ručným prácam, vyberajte si programy, ktoré vás rozptýlia, upokojia alebo rozveselia, začnite vyššovať, štrikovať, maľovať alebo kresliť, prečítajte si dobrú knihu, uvarť alebo upečte si niečo chutné, ľúbtite krížovky, sudoku.
- Spojte sa s ostatnými.** Zavolajte svojim priateľom, ľuďom, ktorým dôverujete, a podelte sa s nimi o to, ako prežívate toto obdobie, hovorte o svojich pocitoch, obavách, ale aj o plánoch do budúcnosti.
- Ak cítite, že prežívanie súčasnej situácie je nad vaše sily, cítite pretrvávajúci smútok, úzkosť, depresie, vyhľadajte odbornú pomoc – využite telefonické linky psychologické podpory.

Deti a vnuci: Ak vám záleží na starých rodičoch, zavolajte im každý deň, aby sa necítili sami.

DÔLEŽITÉ TELEFÓNNE ČÍSLA

Pre mnohých seniorov (ale určite nielen pre nich) je problém zorientovať sa v množstve neustále sa meniacich informácií súvisiacich s mimoriadnou situáciou. Viacerí nemajú možnosť získať alebo overiť si informácie na internete.

Prinášame Vám preto zoznam telefonických čísel, na ktorých je možné zistiť dôležité informácie, objednať sociálne služby, využiť psychologické, či iné poradenstvo, alebo nahlásiť poruchy dodávok energií:

Objednávka nákupov pre seniorov a ohrozené skupiny v BBSK (pondelok – piatok: 8:00-15:00)	0800 221 235
Sociálny taxik na Horehróni (premáva pondelok – piatok od 6:30 do 15:00)	0910 357 510
Informácie o koronavíruse a platných opatreniach (nonstop)	0800 221 234 0800 220 123
Linka pre osamelých Uši k duši (psychologická podpora)	0908 411 917 0908 411 927
Krízová linka na pomoc seniorom (právne, sociálne, zdravotné rady)	0800 172 500
Krajská organizácia Jednoty dôchodcov Slovenska Banská Bystrica	0908 068 599
Nemocnica s poliklinikou Brezno (dispečing)	048 2820 111
Rooseveltova nemocnica Banská Bystrica (dispečing)	048 441 11 11
Poruchová linka Stredoslovenská distribučná (problémy s elektrinou)	0800 159 000
Poruchová linka SPP distribúcia (problémy s plynom)	0850 111 727
Poruchová linka Stredoslovenskej vodárenskej spoločnosti (problémy s vodou)	0850 111 234
Slovenská pošta (infolinka)	0850 122 413
TIESNOVÁ LINKA (záchranka, hasiči, polícia)	112

Takto sa žilo v Dennom centre seniorov v minulom roku

Práca bola zameraná na rôzne aktivity, či už priamo v centre alebo mimo neho na poznávanie krás Slovenska.

Na stretnutiach priamo v centre sme si vypočuli prednášky a besedovali o nich a to s príslušníčkou PZ v Brezne na tému „Podomový predaj a neznáme telefonáty“, používanie liečivých rastlín z nášho okolia, o ktorých nám porozprávala naša Zdenka a s lekárom „Ako sa udržiavať v dobrom zdraví“.

Pripravili sme:

- výrobky na výzdobu k Veľkej noci a venčeky k pamiatke zosnulých na hroby padlých partizánov a našich duchovných, ktorí sú pochovaní v našom cintoríne,
- slávnostné posedenia ku Dňu matiek, Medzinárodnému dňu žien, Mesiacu úcty k starším, na Mikuláša a záver kalendárneho roka.

Na spoločných stretnutiach v centre sa oslavujú aj jubileá členiek a členov, spieva sa, diskutuje, odovzdávajú sa skúsenosti a medzi sebou si radieme. Myslím si, že v centre je veselo a každý sa tu cíti dobre. Veľmi príjemné dopoludnie sme prežili v našej materskej škole, kde nás pozvali detičky pri príležitosti Dňa škôlok.

Počas roka sme sa zúčastnili na viacerých zájazdoch, či už autobusom alebo vlakom a to: v Brezne Horehronské múzeum, v B.Bystrici podujatie Piesňou po stopách života s muzikálovým a operným spevákom Mariánom Vojtkom (ktorého korene sú v Pohoreleji), duchovné podujatia: Večeradlo, Odpustová slávnosť v Lučenci a Slávnostná omša na slávnosť sv. Huberta v Červenej Skale, Kúpalsko v Kováčovej, Návšteva východoslovenskej metropoly Košíc – Dom sv. Alžbety, Špania Dolina – banské a čipkárské múzeum, Poľsko – jesenné trhy v Novom Targu.

Nezabudli sme ani na verejnoprospešnú prácu. 2-krát sme pomohli pri riadení kostola a jeho okolia. Na jar a na jeseň sme vypleli kvetinový múr okolo kostola, poriadili a skrášlili sme si vlastný klub a jeho okolie.

Vo veľkej miere sme sa podieľali na kultúrno-spoločenských podujatiach v našej obci, či už vystupovaním v kultúrnom programe alebo prípravou občerstvenia a sladkého pohostenia na Fašiangové oslavy, oslavy 50. výročia založenia skupiny ÚSVIT, Kosecké slávnosti, podujatie Dedina ako klenotnica.. Krásnym duchovným podujatím bola odpustová slávnosť k Sedembolestnej Panny Márie, na ktorej sme privítali aj našich priateľov z družobného Lučenca. Ešte raz chcem aj touto cestou poďakovať našim sponzorom, ochotným členkám a členom za vzornú prípravu a OÚ za výbornú spoluprácu a pochopenie.

Okrem našich vlastných podujatí sme sa zúčastňovali aj na podujatiach pripravovaných Základnou organizáciou SZPB /ktorej sme aj členmi/ a to účasť na všetkých miestnych oslavách pri pamätníku padlých na námestí a pri Behu vďaka k bunkru na Rovni, kde členky zaspievali aj prekrásne partizánske a bojové piesne. Účasť bola aj na oslavách SNP na Kališti, Krpáčove, v Banskej Bystrici a Detve. Spevácka skupina s našim harmonikárom Jožkom aktuálnymi piesňami prispeli aj na členskú schôdzu u nás a Oblastnej organizácii v Brezne.

Môžem konštatovať, že kultúrno-spoločenská a klubová činnosť je pestrá a bohatá, no hodne nám pokulháva turisticko-sportová činnosť. Hoci sme mali naplánované aj turistické potulky, chodilo sa iba na krátke duchovné prechádzky ku kaplnkám, aj to len vo veľmi malom počte. Počas roka sa začalo chodiť aj do telocvične a v posledných mesiacoch sa navštevovala plaváreň.

V tomto roku sme plánovali túto oblasť trochu viac rozbehnúť, možnosti na športové aktivity máme priamo v obci. Ved' ako povedal náš pán doktor "Bez pohybu nie je zdravie." Na naše plány zastavila pandemická situácia.

Mile priateľky a priatelia, to je asi všetko o našich minuloročných aktivitách. Celkom na záver chcem sa všetkým poďakovať za aktívnu prácu v našom centre a na podujatiach. Viem, že ste sa všetci ochotne zapájali do práce podľa svojich možností, ale určite mi dáte za pravdu, že osobitné poďakovanie patrí Markám Matúšovej, Balážovej, Bugajdovej, Jánoškovej, Nagyovej a Rochovskej, ktoré nechýbali ani na jednom podujatí, či pri upratovaní.

Ďalšie členky, ktorým patrí poďakovanie sú Adamová, Zibriková, Mikolajová, Krnáčová, Huková, Hazáková, Haľaková, Krešáková, Dirgová, Buvalová, Tereková, Vojtková, Prčová a Bodnariaková. Veľká vďaka patrí nášmu Jožkovi, ktorý nám svojou hudbou spríjemňuje naše slávnostné podujatia a kultúrne vystúpenia a samozrejme aj našim chlapcom Julkovi a Jankovi, ktorí urobili ťažkú prácu za nás.

Veľké poďakovanie patrí aj našej pani starostke Janke, ktorá nám ochotne pomáha a podporuje nás, ako aj pánu riaditeľovi školy za pomoc a ústretovosť.

- Anna Lakandová - (foto: archív DCS)

SPOLOČENSKÁ RUBRIKA

JUBILANTI

91 rokov

Anna Bialiková, Kpt. Nálepku 164

89 rokov

Mária Frajťová, Orlová 576

88 rokov

Mária Baksová, Kpt. Nálepku 101

87 rokov

Anna Maťušová, Kpt. Nálepku 40

83 rokov

Elena Kršňáková, Kpt. Nálepku 4

82 rokov

Mária Kuklicová, Jánošíkova 481

81 rokov

Marta Gandžalová, Pohorelská Maša 29

80 rokov

Mária Pompurová, Kpt. Nálepku 294

Daniela Bullová, Pohorelská Maša 13

Mária Rochovská, Nová 377

75 rokov

Ján Haluška, Nová 338

Anna Gandžalová, Clementisova 746

Mária Vojtková, Jánošíkova 489

70 rokov

Vladimír Fačka, Orlová 661

Dušan Terek, Jánošíkova 456

65 rokov

Božena Ševčíková, Nová 335

Mária Pompurová, Jesenského 134

Ján Siviček, Za Vřšok 236

60 rokov

Anna Balohová, Jánošíkova 464

Emília Tlučáková, Za potokom 720

Helena Tlučáková, Nová 341

NOVORODENCI

Martin Mezey, Orlová 594

ZOSNULÍ

Štefan Raček, 69 r.

Katarína Maťušová, r. Kňazíková, 74 r.

Anna Maková, r. Baksová, 84 r.

Stredoslovenská vodárenská prevádzková spoločnosť, a.s. oznamuje občanom obce Pohorelá, že vzhľadom na situáciu so šíriacim sa koronavírusom v záujme ochrany zdravia odberateľov aj odčítačov a z dôvodu obmedzeného počtu zamestnancov **tento mesiac nebude realizovať odpočty v našej obci.**

Občania, ktorí majú záujem o vystavenie faktúry na základe skutočného stavu vodomera, môžu stav vodomera nahlásiť **najneskôr do 27.5.2020** na telefóne číslo **048 / 4327 392** alebo poslať e-mailom na adresu martina.bajzikova@stvps.sk.

Odberateľom ktorí stav nenahlásia faktúra bude vystavená na základe dlhodobej priemernej spotreby. Ak podkladom pre výpočet faktúry bude dlhodobá priemerná spotreba, stav zvýšenej alebo zníženej spotreby bude vysporiadaný pri najbližšej fakturácii uskutočnenej na základe fyzického odpočtu stavu meradla.

Blížšie informácie k odpočtom vodomero sú na stránke <https://www.stvps.sk/info-odpocety-vodomerov/>

Nemocnica v Brezne v plnej prevádzke

Vzhľadom na dlhodobu priaznivú epidemiologickú situáciu v našom regióne, vedenie nemocnice informuje verejnosť, že **od pondelka 11.05.2020 dáva do plnej prevádzky**, v rozsahu ako pred vypuknutím epidémie koronavírusu, celú svoju ambulantnú a ústavnú lôžkovú i nelôžkovú činnosť.

Vedenie nemocnice však verejnosť prosí o dodržiavanie zavedených epidemiologických opatrení, predovšetkým nosenie rúšok, hygienu rúk a dodržiavanie vzájomných odstupov.

Z kroniky obce Pohorelá:

(pozn.: výpis záznamov z kroniky je bez gramatických a štylistických úprav, tzn. i v gramatike platnej v danej dobe)

1950 (zaznamenal kronikár Anton Vajcík) – **UTVORENIE SÚBORU KRÁLOVA HOĽA:** Hlavné zásluhou Mateja Pompura Dupkoša a Mateja Puťoša Kalára a učiteľa Ondreja Blaška bol tu založený súbor ľudovej umeleckej tvorivosti Kráľová hoľa, ktorý po krátkej dobe svojej činnosti dosiahol vynikajúce úspechy a najvyššou a najkrajšou mierou reprezentoval na svojich zájazdoch nielen svoju rodnú obec Pohorelú, ale tiež aj celé Horehronie. V súbore účinkovali i dievčatá IV. triedy miestnej strednej školy.

Vedúcim súboru Kráľová hoľa je Matej Pompura Dupkoš, ktorý má k tomuto, ako i k divadelníctvu výdatné nadanie, ktoré rozvinul a zdokonaľil v Sluku, kde účinkoval za 2 roky spolu i s Matejom Puťošom Kalárom, ktorý činnosti súboru po dobrom tiež je podstatnou mierou na pomoci.

fotografia Ondreja Blaška – učiteľa miestnej strednej školy, narodeného 11. decembra 1929 v Selciach ▶

PRED 80 ROKMI ZOMREL JOZEF GREGOR TAJOVSKÝ

- významný slovenský spisovateľ - prozaik a dramatik

Narodil sa 18.10.1874 v Tajove a zomrel 20.5.1940 v Bratislave.

Ako učiteľ pôsobil na mnohých miestach na Pohroní. Nezhody so školskou a cirkevnou maďarizačnou vrchnosťou pre jeho národné presvedčenie boli dôvodom pre častého sťahovania učiteľských miest a napokon v roku 1898 aj pre odchod zo školských služieb. V rokoch 1896-1897 pôsobil ako učiteľ v Pohoreleji.

Pohorelá Tajovského zaujala. V roku 1897 mu uverejňujú Slovenské pohľady článok - *Z povier a obyčají v Pohoreleji*. V redakcii sa príspevok zapáčil. Listom mu odkazujú: "Ostatok v augustovom čísle. Tých pohorelských zvykov čím najskôr spíšte ešte viacej." Národné noviny v novembrovom čísle v tom istom roku uverejňujú jeho list pod názvom - Pohorelá 1897. V tých istých novinách je aj článok *Pre lakomosť* s podtitulkom: "Pohorelská prepovádka - rozpráva Janko Gandžula, pätnaťročný mládenec z Pohoreleji. Podáva Tajovský".

Zaujímavý je aj jeden z prvých dramatických pokusov Tajovského, hra pod názvom *Konačka*, ktorej text sa nezachoval. Vieme o nej zo zápisnice schôdzky spolku Detvan, z novembra 1898. Rukopis Tajovský zničil. V hre vystupujú osoby Ondrej Rochovský, jeho žena Zuza, syn Ďuro. Ďuro ide na pytačky - do Svitov.... Aj v známom ženskom zákone vystupujú rodiny Maleckých a Javorovcov. Možno je to náhoda, ale v každom prípade sú to priezviska v našej obci dodnes bežné. Niektoré v podobe prímení.

Jozef Gregor Tajovský bol ako prozaik vedúcou osobnosťou druhej vlny slovenského literárneho realizmu a ako dramatik zakladateľom slovenskej realistickej drámy. Jeho hry sú aj v súčasnosti súčasťou kmeňového repertoáru slovenských profesionálnych divadiel, vrátane Slovenského národného divadla, domácich i zahraničných ochotníckych divadiel.

Z povier a obyčají v Pohoreleji (úryvky)

* Slovenské pohľady XVII, 1897, str. 437 — 440

V nedeľu na fašiangy berú dievčatá parobkom klobúky, čuhy a čo zachytia — do zálohu. Mládenci idú potom za dievčatami a musí si každý svoju vec vymeniť desať-tridsať grajciarmi. Z toho potom zaokryjú dievčatá výdan za „graple“, pálené, krúpy, kapustu a všetko, čo tam popili a zjedli. Tak sa hostia pri muzike až do „Krivej stredy“.

Na „Krivú stredú“ ide mladô-starô do kostola a z kostola rovno do krčmy. Tam si potom ženy povypijajú — chlapi išli domov, deti ostali pred krčmou — a skáču z táfle, aby mali veľký ľan a konope. Niektoré si aj domov vezmú a tam potom skáču z „kopy“.

Na Veľkú noc prisne pridržajú sa kúpačky i šibačky.

Na „Rusadľa“ (Turíce) mládenci dievčatám máje bijú, „škvorky“ a brezy.

Večer pred Jánom ide mládež za dedinu na kopec, rozloží vatru, zapáli staré, do kolomaže namočené metly, tančujú, poskakujú a spievajú:

Na svätého Jana	alebo	A keby ja dobre žila,
sobotičké paľa.		cuker jadla, káve pila:
Hoj, Jane, hoj, Jane		rosla by ja, rosla by ja,
- naša krova v jame.		rosla, jako v hore sosna.
Hana Krešakova doma sedí,		A keby mi muž poved'al,
kysel' cedi.		žech pijana - nevyspana:
Hoj, Jane, hoj, Jane —		vody bych zvarila,
naša krova v jame.		muža oparila.

Pozn.:

- Kopa = naspodku pekárska pec a na tej druhá, vyššia, na zohriatie izby
- „y“ vyslovujú Pohorelci temer ako „ô“

Pohorelský hlásnik – informačné noviny Obce Pohorelá; reg.č. OÚ-OMT/1/95; číslo 2020/05, ročník XVI., - NEPREDAJNÉ

Adresa redakcie: Školská 349, 976 69 Pohorelá; 048/6196102, jan.pompura@pohorela.sk, www.pohorela.sk. Uzavierka: 10. dňa, vychádza okolo 15. dňa v mesiaci.

Za obsahovú a gramatickú správnosť zodpovedajú autori článkov. Grafická úprava a autor neoznačených článkov: J.Pompura. Vydáva: Obecný úrad v Pohoreleji;

Zapožičané fotografie a dokumenty VRACIAME. Fotografie zverejňujeme postupne. Pripravujeme aj ďalšiu verejnú výstavu historických fotografií.